

5. Кирник Є.А. Устойчивое развитие туризма на Черноморском побережье // Мат-в симпозиума, 2-го, 10-13 июня 2002 года, Одесса /ОЦНТЭИ, 2002. – С.11-135

ПРИРОДНО-РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ШАЦЬКОЇ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ЗОНИ

ЛАРИСА ЧЕРЧИК

Луцький державний технічний університет

На території Шацького району знаходиться значна кількість цінних природо-рекреаційних ресурсів, які дозволяють розвивати туристично-рекреаційну діяльність. Для неї характерні комфортні, прохолодні субкомфортні і жаркі субкомфортні погоди. В липні-серпні кліматичні умови найбільш сприятливі для проведення широкого комплексу кліматолікування. Лікувальну біодозу в липні в полудень можна отримати за 18 хвилин. Режим сонячного сяйва сприяє довготривалим прогулянкам і походам. Температура води в переважній більшості озер стає придатною для відкриття купального сезону з другої декади червня (сезон триває 80 днів). Сприятливий період для організації зимових видів туризму і відпочинку триває середньому 50 днів.

Територія має свої мікрокліматичні особливості, які обумовлені впливом багаторічної рослинності, рельєфу, водних об'єктів. Озера отеплюють повітряні маси, тому температура повітря вища, а її коливання менші.

Загалом клімат району помірно-континентальний, вологий, з м'якою зимою і зяжкими весною та осінню. Сприятливий період для організації всіх видів відпочинку в теплу пору року триває 150-155 днів. Отож, у Шацькому районі існують оптимальні кліматичні умови для організації відпочинку і туризму.

В районі знаходиться 24 озера площею 6,5 тис.га, для рекреаційних цілей придатні лише дев'ять. Найбільш рекреаційно освоєні озера Світязь і Пісочне з чистою і прозорою водою, піщаним дном і пляжами, лісовим оточенням з високими фітонцидними властивостями. Особливе і неоціненне значення має живе в озері Світязь, хімічний склад якої містить срібло, гліцерин, бром та інші лікувальні компоненти. Інші озера сприятливі для розвитку аматорської риболовлі. В їх водах водяться лящі, карпи, вугрі тощо.

Дуже інтенсивно використовуються ліси, які займають 48% території. Це зрозуміло, бо ліс позитивно впливає на людський організм, знімає нервову напругу, фізичну втому, піднімає настрій. В лісових масивах ростуть всі гриби, характерні для Полісся, що робить їх ще привабливішими для рекреантів. Багаті ягоди та різноманітною мисливською фауною.

На території району є родовища мінеральних вод. Розвідані гідрокарбонатно-кальцієві, гідрокарбонатно-натрієві та хлоридо-кальцієві мінеральні води, придатні для лікування захворювань серцево-судинної системи, системи кровообігу, гіпертонії, периферичної нервової системи та інших хвороб.

На території району є значні запаси торфових грязей. В основному – це гіпскупоросні торфи: масткі, з високою теплоємністю, бактерицидністю, гігроскопічністю, малою теплопровідністю. Вони багаті органічними сполуками мікроелементами.

Незвичайно цінні лікувальні властивості мають сапропелі (донний мул), які були виявлені в озерах Перемут, Луки. Вони мають високі теплові та осадкові властивості, гомогенну структуру, широкий спектр макро- і мікроелементів, вітамінів, ферментів, біологічно-активних речовин, можуть лікувати захворювання серцево-судинної, нервової систем, шкіри, хвороби суглобів, ревматизм.

На території Шацького району знаходиться Шацький національний природний парк, створений з метою збереження, відтворення і ефективного використання природних комплексів та об'єктів, які мають особливу природоохоронну, оздоровчу, історико-культурну, наукову, естетичну цінність. Крім цього, на території району є інші природоохоронні об'єкти, цікаві з пізнавальної та естетичної точки зору.

Проте виявлений рівень забезпечення Шацького району природно-рекреаційними ресурсами свідчить те, що природно-рекреаційний потенціал району становить 12,1% від сумарного природно-рекреаційного потенціалу області, в той час, як його територія займає лише 3,7% площі області. Відповідно і в розрахунку на 100 жителів територія має рекреаційний потенціал значно вищий від середньообласного та показників інших районів. Але задіяний він лише на 10-15%, що свідчить про значні можливості потенціалу рекреаційного освоєння. До того ж Шацький район має ряд специфічних характеристик, значення яких зростатиме в перспективі, а саме:

1) унікальний озерний комплекс з чистою прозорою водою, чудовими пляжами, естетичною різноманітністю ландшафтів, незначними наслідками господарської діяльності;

2) мі'яний, лікувальний мікроклімат;

3) незначна густина населення;

4) можливість нетрадиційного відпочинку в спокійному природному середовищі з благотворним соціальним оточенням, що забезпечує максимальну реалізацію рекреантом усіх позитивів цих факторів;

5) автономність зони відпочинку, відсутність транзитних потоків транспорту порід з повсякденними транспортними артеріями і наближеністю держав центральної Європи;

6) досить розвинута інфраструктура та матеріально-технічна база рекреації.

Отже, в основі формування Шацької туристично-рекреаційної зони лежить ідеальне поєднання високобонітетних, фітонцидних лісів, мальовничих, із чудовими умовами для купання, рибалки, водних видів спорту озер, особливого лікувального мікроклімату, сприятливого екологічного фону, родовищ лікувальних мінеральних вод, грибів, сапропелів, лікарських рослин, іхтіо- та мисливської фауни. Наявність такої природно-рекреаційного потенціалу є невичерпним резервом для розвитку туристично-рекреаційної діяльності.

РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОЗЕРА СОЛЯНЕ (ХЕРСОНЬСЬКА ОБЛАСТЬ)

СВІТЛАНА ШМАЛЄЙ

Херсонський державний університет

В межах Херсонської області розташована значна кількість природних водойм – близько 20000 озер. Вони розрізняються за походженням улоговин (лиманні, лагунні, озера, протоків), за мінералізацією води (прісні, солонуваті, солоні, розсоли), за